

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6Co/17/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3814204314
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Stanislava Marková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2016:3814204314.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Stanislavy Markovej a členov JUDr. Ľubice Bajzovej a Mgr. Martiny Trnavskej v právnej veci navrhovateľa WM Consulting & Communication, s.r.o., so sídlom v Piešťanoch, Sad A. Kmeťa 24, IČO: 34 127 798, zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. Roman Kvasnica, advokát, s.r.o., so sídlom v Piešťanoch, Sad A. Kmeťa 24, IČO: 36 866 598, proti odporcom 1/ M. O., štátnemu občanovi Slovenskej republiky bytom A. XXX a 2/ F. X. (predtým O.), štátnej občianke Slovenskej republiky bytom C., U. XXXX/X, o zaplatenie 14.552,62 eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 10. septembra 2014 č. k. 5C/116/2014 - 69, jednomyselne takto

rozhodol:

Návrh navrhovateľa na prerušenie konania **z a m i e t a** .

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e** .

Odporcom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a** .

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd rozsudkom zo dňa 10. septembra 2014 č. k. 5C/116/2014- 69 zamietol návrh, ktorým sa navrhovateľ domáhal zaplatenia sumy 14.552,62 eur s 5,8% ročným úrokom zo sumy 7.270,04 eur od 14.12.2012 do zaplatenia, 8,75% ročným úrokom z omeškania zo sumy 7.270,04 eur od 14.12.2012 do zaplatenia z dôvodu zmluvy o splátkovom úvere zo dňa 31.10.2005. Odporcom náhradu trov konania nepriznal. V odôvodnení uviedol, že právny vzťah medzi účastníkmi konania založený zmluvou o úvere, i keď ide o zmluvu uzavretú podľa ustanovení Obchodného zákonníka, považoval jednoznačne za spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v spojení s ust. § 879j Občianskeho zákonníka. Na spotrebiteľské zmluvy podľa § 52 až 60 Občianskeho zákonníka je potrebné vzhľadom na ich systematické zaradenie do Občianskeho zákonníka aplikovať všeobecné ustanovenia o občianskoprávnych vzťahoch. Vyplýva to i zo znenia § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, veta druhá. Súd teda dospel k záveru, že na spotrebiteľské zmluvy, ktoré boli uzavreté podľa Obchodného zákonníka sa vzťahujú príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka (nie Obchodného zákonníka).

Po zhodnotení výsledkov vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že návrhu navrhovateľa nemožno vyhovieť. V konaní bolo nepochybne preukázané, že medzi účastníkmi (resp. právnym predchodcom navrhovateľa a odporcami) došlo uzavretiu zmluvy o splátkovom úvere, na základe ktorého boli odporcom poskytnuté finančné prostriedky vo výške 14.140,61 eur a odporcovia sa zaviazali dlžnú sumu uhradiť spolu s úrokom a dojedanými poplatkami v pravidelných mesačných splátkach počnúc dňom 20.5.2006 až do 20.12.2020. Rovnako bolo preukázané, že odporcovia si povinnosti zo zmluvy neplnili, preto právny predchodca navrhovateľa vyhlásil dňa 14.1.2009 mimoriadnu splatnosť celého úveru. Od tohto dňa začala plynúť navrhovateľovi (jeho právnemu predchodcovi) premiáčacia doba

3 roky na uplatnenie nároku voči odporcom. Navrhovateľ si teda mohol svoj nárok uplatniť najneskôr dňa 14.1.2012. Návrh však bol na súd podaný až dňa 7.3.2014, teda po uplynutí premlčacej doby. Odporcovia v konaní námietku premlčania voči nároku navrhovateľa nevzniesli, v zmysle § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. však okresný súd na premlčanie musel prihliadnuť z úradnej povinnosti. Ako už bolo uvedené, navrhovateľ svoj návrh voči odporcom na súde uplatnil až po uplynutí premlčacej doby, súd na premlčanie prihliadol z úradnej povinnosti, a preto návrh navrhovateľa ako nedôvodný zamietol.

Navrhovateľ v konaní uviedol, že podľa jeho názoru sa ust. § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. na daný prípad nevzťahuje, keďže na zmluvu o splátkovom úvere uzavretú medzi účastníkmi sa nevzťahuje zákon o spotrebiteľských úveroch č. 258/2001 Z.z. a nejde o spotrebiteľskú zmluvu ani v zmysle ust. § 52 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy. Taktiež poukázal na to, že použitie § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. by predstavovalo retroaktivitu. K uvedenému súd uvádza, že zmluva o splátkovom úvere je nepochybne svojím charakterom spotrebiteľskou zmluvou vzhľadom k ust. § 879j Občianskeho zákonníka. Pokiaľ ide o aplikáciu ust. § 5b zákona č. 250/2007 Z.z., toto ustanovenie bolo do citovaného zákona zavedené zákonom č. 102/2014 Z.z. a táto právna norma v súvislosti s § 5b neobsahuje žiadne prechodné ustanovenia. Svojou povahou ide o ustanovenie procesného charakteru a pri absencii prechodných ustanovení je potrebné znenie § 5b aplikovať odo dňa nadobudnutia jeho účinnosti. Keďže ku dňu rozhodovania súdu bolo citované ustanovenie zákona účinné, súd naň pri rozhodovaní musel prihliadnuť. Pre úplnosť súd uvádza, že v danom prípade pri aplikácii ust. § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. aj za situácie, že by súd plynutie premlčacej doby posudzoval podľa ustanovení Obchodného zákonníka, by nárok navrhovateľa bol premlčaný, pretože návrh bol na súd podaný až po uplynutí 4-ročnej premlčacej doby podľa § 397 Obchodného zákonníka. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. V konaní boli úspešní odporcovia a preto im vznikol nárok na náhradu trov konania. Odporcom však v konaní žiadne trovy nevznikli, preto súd rozhodol tak, že odporcom náhradu trov konania nepriznal. Vec právne posúdil podľa § 52 ods. 1 až 3, § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka a, § 497 ods. 1 Obchodného zákonníka, § 100, § 101 Občianskeho zákonníka, § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ. Navrhol rozsudok okresného súdu zmeniť a jeho návrhu vyhovieť. Uviedol, že rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, keď okresný súd aplikoval na vec § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa napriek tomu, že toto ustanovenie je možné aplikovať výlučne na právne vzťahy vzniknuté od 13. júna 2014 po účinnosti tohto ustanovenia. Okresný súd tak konal v rozpore so zákonom č. 250/2007 Z.z. i v rozpore s Ústavou SR. Použitie ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa na právne vzťahy vzniknuté pred 13.06.2014 (správne 01.05.2014) je retroaktívna aplikácia vo forme pravej retroaktivity, ktorá je v právnom štáte neprípustná. Pre prípad, že sa odvolací súd stotožní s názorom okresného súdu, žiadal, aby odvolací súd prerušil konanie podľa § 109 ods. 1 písm. b) O.s.p. a podal Ústavnému súdu SR návrh na začatie konania o súlade právnych predpisov a to súlade § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. s článkom 1 ods. 1 a 47 ods. 3 Ústavy SR. Dňa 29.05.2015 doručil navrhovateľ súdu podanie označené ako doplnenie odvolania, no v skutočnosti navrhovateľ podaním iba opravil nesprávny dátum nadobudnutia účinnosti ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. uvedený v odvolaní, keď správne mal byť 01.05.2014, a v odvolaní nesprávne označené príslušné prechodné ustanovenie § 29c zákona č. 250/2007 Z.z., keď správne malo byť §29b.

K odvolaniu navrhovateľa sa odporcovia nevyjadrili.

Krajský súd preskúmal vec v intenciách ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a zistil, že rozsudok okresného súdu je potrebné ako vecne správny potvrdiť podľa § 219 ods. 1 O.s.p. O odvolaní navrhovateľa rozhodol bez nariadenia pojednávania odvolacieho súdu podľa § 214 ods. 2 O.s.p., pretože pojednávanie nebolo potrebné nariaďovať.

Predmetom posudzovania odvolacieho súdu v prejednávanej veci vzhľadom na obsah odvolania navrhovateľa bolo, či je správna aplikácia § 5b zákona na právne vzťahy založené pred účinnosťou uvedeného ustanovenia.

Odvolací súd považuje na tomto mieste za potrebné uviesť, že okresný súd sa už v odôvodnení rozsudku náležitým spôsobom vyporiadal so všetkými rozhodnými dôvodmi podaného odvolania, ktoré dôvody odvolateľ prezentoval už počas konania pred okresným súdom. Okresný súd postupoval správne, keď

na danú vec aplikoval ust. § 101 a 103 Občianskeho zákonníka o premlčaní. Aj keď má úverová zmluva charakter absolútneho obchodu, na otázku premlčania je potrebné vzhľadom na spotrebiteľský charakter zmluvy aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka, ktoré sú pre spotrebiteľa výhodnejšie. Takéto pravidlo je ustálené v aplikačnej praxi súdov, ktoré riešenie odobril aj Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení zo dňa 19. júna 2013 č.k. I. ÚS 402/2013-10, v ktorom skonštatoval, že prednostným uplatnením Občianskeho zákonníka na prospech spotrebiteľa na úver ako absolútny obchod upravený v Obchodnom zákonníku nedošlo k porušeniu ústavných práv veriteľa. S Obchodným zákonníkom je totiž spojená dlhšia premlčacia doba štvorročná (ktorá má práve pre stranu v postavení dlžníka aj spotrebiteľa rozhodujúci význam, keďže jemu vzniká dlh -povinnosť na majetkové plnenie, ktoré je predmetom premlčania), v porovnaní s kratšou trojročnou premlčacou dobou v Občianskom zákonníku (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 25.01.2011 sp.zn. 5M Cdo 20/2009.).

Pokiaľ ide o odvoláciu námietku navrhovateľa k správnosti aplikácie § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. v danej veci, odvolací súd sa stotožňuje s odôvodením aplikácie tohto ustanovenia v danej veci.

Prejudiciálnou otázkou posúdenia časovej pôsobnosti § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa je zistenie, či ide o ustanovenie hmotnoprávnej alebo procesnoprávnej povahy.

Okresný súd dospel k záveru, že ide o procesnoprávne ustanovenie. Odvolací súd s týmto záverom súhlasí. Vychádzajúc z rôznych metód výkladu (jazykový, gramatický výklad- v ustanovení používané výrazy „rozhodovať“, „rozhodovanie“ a „o nárokoch“, „aj bez návrhu“ predstavujú slovné spojenia takmer bezvýnimčne vyhradené právu procesnému; historický a teleologický výklad- nepochybné nastavenie spoločenských procesov v oblasti ochrany spotrebiteľa smerujúce k maximalizácii ochrany spotrebiteľa ako slabšej strany v právnych vzťahoch, pričom platí, že každá právna norma sa má vykladať na prospech toho, na ochranu ktorého je primárne určená; logický výklad- argumentum a maiori ad minus, dictum de omni a nullo -orgánom oprávneným rozhodovať o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy bude nepochybné i súd; systematický výklad- § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka a § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa sú vo vzťahu lex generalis (§ 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka) a lex specialis (§ 5b zákona o ochrane spotrebiteľa), lebo § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa dopĺňa pravidlo ustanovenia § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka v tom zmysle, že pokiaľ nepôjde o nároky vyplývajúce zo spotrebiteľských zmlúv, na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka uplatnenú v konaní pred súdom) jednoznačne vyplýva záver o procesnoprávnom charaktere § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa.

Zákon č. 102/2014 Z. z., ktorým bol ako bod 11 čl. VIII do zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa zavedený nový § 5b, nadobudol účinnosť 1. mája 2014, a zákonodarcu nestanovil žiadne intertemporálne pravidlá ohľadom § 5b. Odvolací súd nesúhlasí s výkladom navrhovateľa, že z formulácie prechodného ustanovenia § 29b zákona č. 250/2007 Z.z. vyplýva jednoznačný právny záver, že ostatnými ustanoveniami okrem výslovne uvedeného 5a ods. 1 písm. b) a ods. 2 až 4 zákona č. 250/2007 Z. z., ktoré nadobudli účinnosť od 01.05.2014, sa majú riadiť len právne vzťahy vzniknuté od 01.05.2014 a teda že ustanovenie § 29b je preto prechodným ustanovením i k ustanoveniu § 5b.

Zo samotného výslovného neuvedenia dotknutého ustanovenia zákona (§ 5b) v intertemporálnej norme zákona nemožno odvodzovať výklad, ktorý je v rozpore so všeobecnými princípmi určenia časovej pôsobnosti procesných noriem platnými a aplikovateľnými práve v prípade absencie normatívnej úpravy časovej koexistencie starej a novej právnej úpravy, ktorá je v danom prípade zrejmalá a nesporná.

Pre časovú pôsobnosť procesných noriem platí princíp tzv. okamžitej aplikability, teda, že procesná norma pôsobí odo dňa nadobudnutia svojej účinnosti na všetky začaté konania prebiehajúce na súdoch a že procesné úkony je potrebné posudzovať podľa procesného práva účinného v čase vykonania úkonu. To znamená, že sa odo dňa svojej účinnosti uplatní i v konaniach začatých pred jej účinnosťou t.j. pred 01.05.2014, ako je tomu i v danej veci. Preto okresný súd správne z úradnej povinnosti prihliadal a posudzoval premlčanie práva uplatneného navrhovateľom. Súd nenarušil rovnosť účastníkov konania, je totiž vecou veriteľa, aby si chránil svoje záujmy a nespoliehal sa na právnu nevedomosť účastníka v postavení spotrebiteľa, v dôsledku ktorej sa nedovolá premlčania

Navrhovateľom uplatnené dôvody odvolania proti rozsudku okresného súdu potom nebolo možné považovať za opodstatnené, a preto bolo potrebné rozsudok okresného súdu potvrdiť.

Podľa § 109 ods. 1 písm. b) O.s.p. súd konanie preruší, ak rozhodnutie závisí od otázky, ktorú nie je v tomto konaní oprávnený riešiť. Rovnako postupuje, ak tu pred rozhodnutím vo veci dospel k záveru, že všeobecne záväzný právny predpis, ktorý sa týka veci, je v rozpore s ústavou, zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná; v tom prípade postúpi návrh ústavnému súdu na zaujatie stanoviska,

Odvolací súd vzhľadom na vyššie uvedené právne posúdenie aplikácie ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. nedospel v danej veci k záveru, že je ustanovením odporujúcim článku 1 ods. 1 a článkom 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, ktorá skutočnosť je podmienkou pre postúpenie návrhu na ústavný súd a pre obligatórne prerušenie konania v zmysle citovaného ustanovenia § 109 ods. 1 písm. b) O.s.p.. Preto návrh navrhovateľa na prerušenie konania z toho dôvodu zamietol.

Okresný súd rozhodol správne aj o náhrade trov konania.

O náhrade trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že úspešným odporcom právo na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko si nárok na náhradu trov odvolacieho konania návrhom neuplatnili (§ 151 ods. 1 O.s.p.) a zo spisu im ani žiadne trovy nevyplynuli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné .